

SZÉKESFEJÉRVÁR.

TÁRSADALMI HETILAP.

A városi és megyei hatóság, gazdasági-egylet, iskolatanács, s a tanítók és községi jegyzők egyletének

A lap ára

házhöz hordással vagy postán küldve:

Egy évre 6 frt. — kr.
Fél évre 3 frt. — kr.
Negyed évre 1 frt. 50 kr.

Hirdetmény

a bélyegdíjon felül, minden három hasábos petitsor:
Megrendelőinktől 6 — nem megrendelőinktől 8 kr-ért
igtattatik be.

KÖZLÖNYE.

Megjelen minden szerdán és szombaton.

14. szám.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Székesfejérvár” szerkesztőségének (Széchenyi-utca 5-ik sz.) czímzendők; — a lap ára, hirdetmények és a hirdetményi díjak Klökner Péter kiadó könyvkereskedésében vétetnek fel. — Nyitásterben megjelenő közlemények után három hasábos petitsorért 10 kr. fizetendő.

Bérmentetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.

✉ Kéziratok nem küldetnek vissza. ✉

Néhány szó színügyünkről.

A színészet ügye városunkban, — ideértve a közelmúlt évtizedeket — aligha volt oly kedvező mint a jelen szini-idején alatt. Közönségünk magarészéről teljes áldozatkészséggel pártolta nemzetiségünk ezen egyik legszentebb ügyét s az új színház megnyitásával — újabb talán boldogabb jövőre nyitott meg a színészetre városunkban. Mindenesetre, hogy a jövő kedvező s biztos legyen, először is az alapot kell a színügy részére biztossá tenni, mely szerintünk a közönség áldozatkészségén és a színház helyes vezetésén nyugszik. Az első jelenleg megvan, s ha a vezetés helyes leendő jövőre is megmarad, a másikkra, a vezetésre nézve akarunk épen a mult színházi választmányi gyűlés határozata következtében némi megjegyzéseket tenni.

A színházi választmány, fájdalom, sajnos és nem legkedvezőbb tapasztalatok után jött rá azon eszmére — melyet mi épen a válság idején egyre sürgettünk — hogy a színház vezetését saját felelőssége mellett önkezeibe vegye át. Sajnos tapasztalatok, a végső szükség s mi legszentebb a színügy jövőjének városunkban leendő megmentése vitte a választmányt — lapunk által is támogatva az önkezelés eszméjére s állította fel, illetve rendszeresítette az intendaturát.

Azóta immár több hó folyt el, hogy az intendatura fennáll s a színház házilag kezeletik. Mi az eredmény? a lehető legkedvezőbb állapot, olyan

helyzet, melyet városunkban a színészet egyhamar nem élvezett.

A tapasztalat, az eddigiek eredménye tehát fennen hirdeti, hogy városunk színügyének jövője a házi helyes kezelés által biztosítva van. Épen azért igen helyesen cselekedett a színházi választmány, midőn legközelebb tartott ülésében az intendatura s ezzel kapcsolatos házi kezelés további fennmaradását kimondta. Részünkről osztjuk nézetét, helyeseljük határozatát; mi is azon nézetnek adunk kifejezést, hogy színügyünk a jelen viszonyok közt, midőn a színházi részvénytársulat pénzügyi helyzete nem legkedvezőbb — csakis ezen rendszer mellett állhat fen, sőt még jövőre nézve is eredményt csakis ezen rendszer mellett jósolhatunk.

Hogy a színházi részvénytársulat pénzügyi helyzete nem kedvező, azt városunkban tudjuk mindnyájan, azonban a pénzügyi helyzet helyes kezelés mellett, főleg, ha, mint mutatkozik, a színügy házi kezeléséből is tetemes bevétel marad, jobbra fog fordulni. Legalább az egyik vál. ülésen mint lapunkban említve volt közel 3 ezer forint többlet, illetve tiszta nyereségy ígérkezik a szinidény végére, mely által nagy lendület leendő téve a színházi részvénytársulat pénzügyi viszonyain. Tehát a részvénytársulat helyzete is inkább a házi kezelést, mint az előadási díjakat is alig fizető igazgatóknak átadását kívánja.

Mind a mellett azonban, hogy a jelenlegi kezeléssel az idők s viszonyokhoz képest meg vagyunk

elégedve, mégis a jövőre nézve némi észrevételeket teendünk.

Színügyünk pártolása úgy látszik helyes vezetés mellett a közönség részéről jövőre is biztosítottnak tekinthető; épen e szempontból a páholyok eladásának kérdését jövőre nézve tökéletesen elejtettnek szerelnők tekinteni, mert a jelenlegi s így jövőre is számítható egyik főjövödelmi forrást a páholyok, még pedig az első emeletiek teendik; miután ezen páholyok nagyrészt új, a színházat eddigelé kevésbé látogatott közönséget hódítottak a színügy részére meg. A páholyok közül a földszinti és első emeletiek levőn leginkább látogatottak nagyon életre való volna azon eszme, mely szerint a másodemelet egészen vagy nagyrésze erkélyszéki ülőhelyekké változtatnának át, a földszinti állóhely pedig földszinti páholyokká alakíttatnák át; a bevételre nézve tetemes különbséget, előnyt hozna e változás.

De térjünk át a színügy szellemi részére. A színügyre nézve minden tekintetben nevezetes a szin-társulat szellemi erejének számbavétele. Épen ezért a közlő szerződések alkalmából szakavatott s megfontolt eljárást ajánlunk. A szin-társulat a jelen viszonyokhoz képest kétségkívül meglehetősen volt szervezve, mégis jövőre nézve több nevezetes változás teendő, hiány pótlandó. A tagok számának nagymérvű apasztását korántsem óhajtjuk, de a felemelést még kevésbé engedheti a pénzügyi helyzet.

A szerződéseknek súly fektetendő a drámai erőkre, mely jelenleg gyenge és e tekintetben sok

TÁRCZA.

Egy kaczer.

— Beszély. —

(Folytatás.)

III.

Néhány nappal később a történetek után Aladár kastélyában, iróasztala előtt találjuk űlve, dolgozik és míg ő komoly szótlanúságában, csak az ujjai közé ékelt és a béketűrő írólapon átsurruló tollat jaldultatá föl, azalatt Radó Endreyeknél, kik a szomszéd faluban laktak s vitték a közel vidéken előkelő szerepet, hova éppen estélyre volt meghíva, figyelte Emerencet mint hübaráthoz illik. Ugyanitt volt Aladár édesanyja, nővére a szende Vilma és öcsese az angol gentlemant majmoló Izidor, kiket nemcsak a háziasszony, hanem Tópartiék is a legszívélyesebben fogadtak, míg azon általános kérdésre, hát Aladár hol maradt? hozzátartozói azt felelték: ő csak este 7 óra felé fog megérkezni.

De térjünk Aladárhoz ismét vissza, Aladár fölkelte ülőhelyéből és szinlett nyugalommal bár, de mint reszkető kezei és kiváló sápadtsága gyanitatták, sehogy sem léleknyugodtan, peesételt be három levelet, magában egy hosszú fájdalmas fohász után, így szólván: — „E levél itt anyámé, ez Izidornak szól, ez pedig — mondá halkabban — ez hozzá gyilkosomhoz szól” és jég hideg kezét izzó homlokára szoritva, ismét gondolatokba merülvén, elmélázott, midőn belépett hajduja jelentendő, hogy a berendelt cigányok megérkeztek. — Igen? — kérdé Aladár, mintegy ábrándokból

ébredve föl, mond játszik kedves dalomat, mert én ma nagyon jókedvű vagyok! S alig távozott a szolgál, a mint Aladár ablaka előtt megszólalott a zene, — szebből-szebb nótákat harsogtatva és mulatásra, tánczra hiva fel, az uridvaron összesereglett eselődéséget és szomszedságot. — Aladár mosolygott, de mosolyában az öröm tulható volt, szemei villogtak; de e szikrák inkább egy földult kebel és megrepedt szív kinmáglája fellobanásának látszottak lenni, mint az öröm, a vigság delejes villámai, arcát elborítá a pir, melyben mindenki az élet, az élvezetvágy eleven tüzét vélte volna fölismerni és tán csak kevesen látandották e biborban a lelki izgatottság emészto lázát; az udvaron folyt a táncz, mire Aladár engedelmét, sőt akarát kinyilatkoztatva, most küzibök lépett ő is, azonban midőn a mulatság a legüzesebben folyt, a hordó csapja pedig szüntelen csorgott és nemcsak a háznépet, hanem az oda seregülő szomszédokat is jókedvre delejező, az általános mulatság legvigább percét felhasználva eltűnt, visszatérvén szobájába, mintha egy akarata fölött — uralgó szellemnek engedett volna. Odabenn Aladár ismét komoly, fűncpélyes, sőt a borzadásig nyugodt lön, a leveleket elhelyezé; egyiket anyja, a másikat Izidor szobájába, a harmadikat pedig átadta, egy már erre várakozó, s ezzel megbízott bérésnek, ki szintén a mulatozók sorában várta ura parancsát és a levelet átvevén, távozott, de nem tudván a hordó körül álló társai meghívásának ellentállani, megegyeszer körükbe lépett, az utra pár pohár ürítésével, erőt és gyorsaságot szerzendő. Aladár azalatt atyai házától bucsut vön, mert a kastély minden szobáit átlépdelve, anyja és nővére arczképeit lázasan csókolá, boldogult atyja nagyképe előtt pedig megállván azt e fölkiáltással üdvözlé, „Apám! azonnal nálad leszek!” És ismét visz-

szárvén szobájába, lázas izgatottságban lépett ágyához és ugyanonnét pisztolyait leemelvén, azokat e szavakat mondván vizsgálta meg: „Utolsó barátaim! jól találjatok és hogy egyiteknek sem legyen több érdeme a másikkal, mindkettőtököt használjak. — Utolsó barátim? — Nem! — hát Radó? — Ő volt igazi barátom és néki mitsen irtam! — És leülvén, Radóhoz pár sort intézett, bucsut vevén tőle, neki hagyván pisztolyait, kivüle legjobb s leghívebb barátait. Ezután fölkelte, izgatottan járt párszor szobája hosszában föl s alá; — meg megállott, egy percze, görcsösen kapott kebléhez és remegni látszott. Ezután a kertbe nyíló ablakhoz lépett s azt felnyitván kinézett, a már esthomályban uszó parkba és egy fájdalmas fohással támaszkodott az ablak keresztfájához, hol mozdulatlanul állott, zokogott, míg szép hajfürteivel a hűs őszi szellő játszott, jótévően enyhítvén, a lehanyatló homlok lázas hevét. Kis szünet után, mely alatt az udvarból a zenébe vegyült mulatók ujongásai hallatszottak, fölemelé Aladár halálsápadt arcát, s mintegy önmagát legyőzendő, remegő kezekkel törle le az arcán lassan lefolyó könnyeket. Ah est van immár, 5 óra, itt az idő, félre remegés, életvágy, halálfélelem, egy perc csak és kiszenvedtem! Ó Emerence! Emerence! Isten veled világ! És gyorsan az udvarra nyíló ablakhoz lépvén, ugyanazon kiállott a cigányoknak, hogy kedvencz nótáját „Ez a világ a milyen nagy” huzzák és ismét betéve az ablak üveg tábláit, sietve, mintha valamitől félne, rohant az asztalhoz melyen pisztolyai feküdtek, mindkét kezét felfegyverezvén, azokkal a szoba mélyében álló pamlaghoz vonult, melyről ép az udvarban mulatozókra láthatott.

(Folytatása következik.)

észrevétel tehető, drámai hős, első szerelmes stb. a férfítagek közt nincs. Az operette jelenleg erősebb s itt kevés hiány pótlendő. A bekövetkező szerződésekre nézve tehát szakavatott és szigorú megfontolást, az erő k s hiányok teljes számbavételét — ajánljuk — s a tagok száma ne legyen sem nagyon kevés, ne legyen túlzott sok, az első eset az előadásokat, a másik a pénztárt súlyosítja.

Vége midőn, nem annyira kimerítő, mint inkább futólagos észrevételeinket elmondottuk, nem lehet megelégednünk a színházi választmány pénzügyi szakosztályának egyik ajánlatáról, mely szerint subventio kieszközölését a várostól hozta javaslatba. Régen volt bizony midőn ezt ajánlotta, s még eddig e téren a választmány semmit sem tett — tudunkkal. Ajánljuk tehát mi is ezt újra a választmány figyelmébe, városi hatóságunk erkölcsi kötelességének érzendi a nemzetiség legszentebb ügyét pártolása alá venni, csak tessék a kezdeményező lépéseket megtenni.

Ennyit akartunk egyelőre, színésztünk érdekében elmondani, valahányszor e téren nevezetes mozzanat lesz, azt részletesebben szellőztetni hazafias kötelességünknek érezzük. **Cactus.**

Eszmék és gondolatok a számokról.

Felolvasatott 1875. február 7-én a székesfejérvári kereskedelmi eszernokban.

Irtá és felolvasta dr. Neumann Armin.

(Folytatás.)

Ezelőtt általános volt azon nézet, hogy az emberi test a legtávolabbi éghajlatot is megszokja és innét jött, hogy a legtávolabbi országokba küldött hadtesteket azon hiedelemben, hogy minél tovább maradnak, egy és ugyanazon éghajlat alatt, annál kisebb lesz bennük a halálozás, lehetőleg fel sem váltották.

A statisztika ezen acclimatisatio theoriának alapjait teljesen megrendíté, kimutatván, hogy az emberi test annál bizonyosabban indul pusztulásnak, minél inkább van kitéve egy káros éghajlat befolyásának.

Az angol kormány ezen okult és minden három évben felváltja távolabbi telepekre küldött hadtesteit, és ime ismét a statisztika üli diadalát midőn kimutatja, hogy míg előbb az angol kolóniákban 1000 katona közt évenként 48 halt el, ezen rendszer mellett csak 24 lett a halál martaléka!

Mind azon betegségek közül, melyekkel az emberi nem sújtatik, az úgynevezett tüdőbetegségek kívánnak legtöbb áldozatot, azonban a kélrelehetlen számok logikája által rájöttek, hogy ezen betegség nem minden helyen uralkodik egy mérvben; eleinte Nizzába később Madeirába zarándokoltak a betegek, később azonban kitűdött ugyancsak a statisztika fonálán, hogy a közzelfekvő sokkal ősőbb és kevesebb nehézségekkel elérhető Palermo előnyösebb.

Nem volnának-e ezek elég practikus és hasznos vivmányok az emberi társadalomra nézve, és nem töltenek-e el bennünket azon biztos reménnyel, hogy a statisztika további fejlődése még sokkal fontosabb és hasznosabb eredményeket fog az emberi társadalomnak kivívni!

Mily borzasztó például a gyermekek közti halálozás éltök első évében, és mily feltűnő a különbség az egyes országokban, sőt egy és ugyanazon ország egyes részében e halálozást illetőleg. Vegyük csak például Bajorországot, ott egyik kerületben 100 született közt 23, a másikban 44 hal el az első évben. Nem ringathatjuk-e magunkat azon reményben, hogy a statisztikának nagyobb kiképezetése ezen sötétségben is világot fog deríteni?

Vagy méltassuk csak figyelembe az egyes néposztályoknak foglalkozási módjait, az egészségre való hatásaikban. A statisztika bizonyos tényként tünteti elénk azon szomorító körülményt, hogy az állandó hadseregek intézményeüél még béke idején is sokkal több fiatal ember hal el, mintha azok rendes polgári foglalkozásukban meghagyattatnának, vagy hogy ha csakis addig állnának szolgálatban, még előképezetéstükre okvetlenül szükséges.

Vagy vegyük csak azon másik szomorító körülményt, hogy bizonyos vidéken a szabómesterséggel foglalkozó egyének 30%-ka alig 20—30 éves korukban halnak el, és hogy azoknak legalább 40%-ka az aszkórának esik áldozatul, nem lesznek-e a statisztikának ezen adatai elég hathatós intelmek arra, hogy ezen vidékeken ne szánják ezen foglalkozásra a gyöngédebb férfgyermeküket, és hogy minél jobban honosítsák meg a varrógépeket.

Vagy tekintünk szét a gyárakban mennyi nyomor és szerencsétlenségre fogunk akadni:

Azon hölgyhöz, a ki selyem pamlagáról fényes salonjában körültekint, mennyi nyomorról beszélhetnének a körülte levő mind meg anyi tárgyak:

Azon fényes tükör, mely a terem pompáját reflectálja sokat beszélhetne, az elsovadt munkás reszkető alakjáról kit a higanypárák mérgeztek meg, az ékes és gazdag függönyök tönkre tevők a szegény munkást, kit szövöszékhez láncoltak; a tavaszi pompával éke-

sített szőnyegek mérges pora, kelléssel töltik el a munkás kezét.

A scheffeldi kőszőrűsök legfeljebb 29 évig élnek, az aczél és kőszőrűlő finom pora megmérgezi őket, bonczolásuknál tüdejök oly fekete mint a tinta.

Nem kellene-e azon hölgynek, ki szabad idejében kézimunkával foglalkozik visszariadnia, midőn ollót vesz kezében annak tudatában, hogy előállításá aligha nem került emberéletbe.

Az angol halálozási lajstromokban a bányászok foglalnak második helyet, pedig több mint 300,000 egyén foglalkozik Angolországban a bányaműveléssel, és mégis ha ezen egyének egyszerre foglalkozásukat abba hagynák, fennakadna egy csapással az angol és külföldi ipar egy nagy része, sőt az egész ország nélkülözés és nyomornak volna kitéve; a bányamunkások közt, a legszerencsétlenebbek, a kőszénbányászok ezen százanadók naponta majdnem 12 óráig a hátukon fekvőve dolgoznak, testalkatásuk ezáltal mostróssá válik. Midőn ezen szerencsétlenek közül egynémelyik büntetésül a waek feldi fogházban kényszermunkára ítéltetett egyetlen panasza az volt, hogy állapota azért tűrhetlen, mert egyesek alakban kell dolgoznia. — A statisztika kimutatá, hogy az angol kőbányákban évenként 1000 ember szerencsétlenségek folytán malik ki 10 000 pedig kisebb nagyobb sérülést szenved, ezen kívül pedig köztük 67%-kal több beteg létezik, mint más munkásoknál.

Természetesen szó sem lehet arról, hogy ezen föltte hasznos munka beszüntetessék csak azért, mert annyi szerencsétlenség és hátrány van vele kapcsolatban. — De mindenesetre köszönettel tartozunk a statisztikának, hogy ezen tényeket konstatálta, mert csak így lesz képes a mindent kifürkésző emberi szellem a főbajok enyhítésére szolgáló eszközöket is napfényre deríteni.

Az áldozatokkal szemben, melyeket némely munkák igényelnek enyhítő, sőt lélekemelő észlelet azon körülmény, hogy a munka mint olyan, nemcsak nem ártalmas, hanem egyik főfaktor az emberi élet hosszabítására; mert a munka edzi és erősíti az egész seget, ellenben a tunyaság az életet rövidíti.

(Folytatása következik.)

Gazdászat.

Néhány kártékony rovarfaj.

(Vége)

Egy más kártékony rovar, mely rendkívüli terjedése következtében, Észak-Amerikában az általános figyelmet magára vonta az úgynevezett szilvafa ormányos (Conotrachelus neuphar, vagy Curculio).

Ezen ormányos egy kis érdes, pupos, barnás színű bogár, mely curculionidák nagy családjához tartozik. Ormányán kívül körülbelül egy öttöd hüvelyk hosszú és más ormányosoktól a következő ismertető jelekben különbözik. Szárnytakarói mindegyikének közepén egy hosszú pupja, mely fekete spanyolviaszhoz hasonlít, a pupok mögött hátra felé széles, agyagsárga szíjag látszik, melynek közepe többé kevésbé fehéres. Ezen rovar nőstényei a gyümölcsfák gyenge termékeit furják meg és egy tojásdad gyöngyszin petét raknak le, összesen 50—100 at a következő gyümölcsfajokba: szilva, ősi baraczk, kajszin baraczk, cseresznye, almai körte és birsalma. A petéből egy kis puha, láb nélküli, és szarukemény fejű hernyó képződik, mely fentebbi gyümölcsfajok zöld husával táplálkozik. A megszállott gyümölcs meg nem érke és a cseresznye kivételével lehull, mire a lárva a földbe veszi magát, hol bábá változik, melyből azután a kész rovar buvik ki. Ha csontrá gyümölcsöt nem talál, megtámadja a bogyós gyümölcsöket is és ha ezek is hiányoznak, a fiatal hajtások hejáját rágcskálja.

A szilvafa ormányos oly hihetetlen mennyiségben lép fel, hogy egész vidékek gyümölcstermését tönkretesz. Ez is nyugatról kelet felé húzódik és nemsokára elérí az atlanti oceán tengerpartjait. Észak-Amerikában következő irtószerek alkalmazatnak: gondos felszedése és megsemmisítése a lehullott gyümölcsöknek — fakéregből készült s a fán megerősített fogók, mely-lyekben ezen rovarok éjen át elrejtőzni szeretnek, végre különféle szabadalmazott készülékek (Curculio fogók) — vagy ernyők, melyek a fák alján kifeszítetnek és rugó szerkezetükkel fogva a fát egyre rázzák. Ugyanis szokása ezen rovarnak, hogy a legesekélyebb rezzenésre holtan tetti magát és lehull — ezen módon milliók fogatnak be.

A harmadik veszélyes rovar a vértetű (Schizoneura vagy Aphis) egyik neve a levéltetűnek; nevét azon piros nedvtől vette, melyet a szétnyomással kibocsát. A vértetű szinte Északamerikából származik, honnét már a mult század végén Európába nevezetesen Skot-honba hozott; Németországban már 40 év óta ismerik; az osztrák monarchiában még nem constátáltott. A vértetű nem nagyobb két milliméternél és mézszárga, néha sötétebb barnás színezetű. Legkönnyebben felismerhető egy fehér, gyapothoz hasonló és viaszszálakból álló kiizzadása által, melyet hátán cipipel, és mely 3—4-szer meghaladja a test hosszúságát. Szaporodása, valamint a többi levéltetűké rendkívüli. A nőstényrovar összel 30—40 petét rak, melyekből tavasszal az első generatio fejlődik, ezt 2—3 hét múlva új sarjadék követi és így tovább; megjegyzendő, hogy a nőstények parthenogenice eleven ivadékok szülnék; ezek éltük első szakában anyjuk gyapjas kinövésében tartózkod-

nak, mely gyakran elválván a testtől, a fiatal vértetűk a szél által messzire elvitetnek. Összszel megjelennek a szárnyas himrovarok és pedig a nőstényekkel együtt.

A vértetű az almafa nedvéből él, e végből megfurja a fiatal gyenge hajtásokat — az úgynevezett fát-tyuhajtásokat, minek következtében rákfenés sebek keletkezik, mely, ha nem történik erélyes intézkedés, az egész fát ellepi és annak vesztét okozza. Ily módon Normandiában egy tíz mérföldnél nagyobb terület almáit teljesen tönkre tette e rovar s Angolországban a Rajna mellékén és legujabban Württembergben is rendkívüli károkat okozott. A vértetű által megszállott fák már távolról felismerhetők rákfené kinövéseik és sajátságos beteg kinézésük által. Közelebbi vizsgálatalnál a gyenge hajtások alsó oldalán egy gyapjas fehér, kékesbe játszó borítékot veendünk észre, mely a vértetűnek fentebb említett viaszok váladékából áll. — Ezen állatok csoportokat képeznek, melyek szárnyatlan nőstény rovarokból és azoknak számos ivadékaiból állanak.

Ha ezen rovar valamely ültetvénybe nagyobb számban bevette magát, alig lehetséges azt onnét kirtani s csakis a baj keletkeztevel lehet erélyes eljárás folytán nagyobb elterjedését megakadályozni. A württembergi bor- és gyümölcstenyésztők Schorndorfon tartott gyűlésükön következő módszert ajánlották. Legjobb irtóeszköz, ha a vértetű még nincsen túlságosan elterjedve a kefe. Ha találkoznak ágak, melyek 1/2—1 méter hosszúságban már be vannak húzva a fentebb loirt feléres anyaggal, azok rögtön lementszendők és elégetendők; a faolló segítségével ezen ágak a fa legmagasb részeitől is eltávolíthatók. A fák minden két létben szigoruan megvizsgálandók, a száraz kéreg levakarandó, a sebek bekenendők és idegen kolóniák letelepedésének meggátlására a fák bemeszelendők. Hogy azon vértetűk, melyek a földben vagy a fa alá rakott petékből keltek ki, fel ne mászhassanak, a fákra kátránygyűrű alkalmazandó. Igen hathatósan bizonyult öszszel a földbe vonuló rovarok kiölésére a fa környezetét egy méternyi távolságra felásatni s a földet mézszel jól megkeverni. A megszállott fáknek locsolása szappanos vízzel, luggal, gázvízzel, csucsor (Salonum nigrum) vagy dohánylőzettel, használ ugyan, de nincsen tőkéletes hatása. Angolországban előnyösek tartják a fakérgét fenyő vagy terpentín olajjal bekenni. Legbiztosabb szer gyanánt ajánlhatjuk az inficiált helyeknek petroleummal mosását vagy beecsetelését, s a beteg ágaknak eltávolítását és megégetését. **B—L.**

Nyilatkozat.*

A folyó évi január hó 24-én 7-ik számú „Székes fehérvár és Vidéke“ című hetilap újdonságai között „Iváncsáról kaptuk ama hírt“ kikezdéssel, az állítat, miszerint Paczona Alajos megyei esendbízott ur, valami Bleier Möricez né iváncsai izraelita lakosnót bizonyos ügyben letartóztatott és ott pár napig egy bűdös istállóban, mely a barmok tanyája, nem pedig a 19 ik századbéli embereké, záratott volna.

Ezen körülményre, a személy és vagyonbiztonság érdekében, alulírott hivatalos helyzetemnél fogva és az igazság érdekében, azon helyreigazítást vagyok kénytelen a t. cz. olvasó közönség eleibe juttatni, hogy a fentnevezett nő, — nem Iváncsán, hanem a Szabolcsi pusztán az ottani bíró által lön letartóztatva, mert a kiküldött esöz és pandar által, a lopott tárgyak egy része, két pulyka és egy hizott réce képeben, a 19 ik századbéli orgazdanónél találtattak fel; és miután azokat ifj. Pónzes Józsefné roszhírben álló, s szintén iváncsai lakosnótól veteknek lenni állította, s miután az, ezen állítást szembesítés alkalmával makatsul tagadta, mindketten egy éjjele, más helyiség hiányában, egy meleg istállóban, a pandurok által őrzitettek, hogy másnap a büntető igazság kezeibe szolgáltassanak.

Azt hiszem, hogy midőn a humanismusról beszélünk, nem terjesztjük ki figyelmünket a bűnösökre akképen, miszerint azok valamely illatos lüggel betöltött és ruganyos pamlagokkal ellátott salonban őrzitessenek; — és azért fájdalom, hogy illetékes helyről történt időelőtti beavatkozás is, a közbiztonsági közeg helyes eljárása, a gyanúsított nők batorítására, megrovólag félreismertetett. És ekként, büszkén meri fel emelni fejét, az álbecsületében megértett bűnös, ki előtt a tulajdonjog sentsége nem volt ismeretes, sőt ebbeli letartóztatása alkalmából a megyei hatóság előtt, a büntény minőségét fessegetve, állásához és a nőneméhez mért gyöngéd bánásmódot követel és az eljáró esendbízottnak hivatalos hatalommal visszaélése miatt, annak felfüggesztését kéri.

Az erkölcsi érzület és a közbiztonság súlyosztására törekvő ily célzatos, s ezen intézményt alacsonyító merényletek, a bűnösöket bizonyosan csak felbatorítandják és az amugys zük hatáskörre szorított, megyei közbiztonsági közeg-k nyomozási erélyét és működésüket nagy mérvben csökkentik és a rosszul felfogott szabadelvűség köpenye alatt, a bűnpalástól sával a hatóság tekintélyét, nemkülönben a köztársadalom vagyonát és személyeit veszélyeztetik.

Hogy minő elferdített alakban adott a szabadsajtó tért egy köztisztviselő eljárása ellen, az a hivatalos iratokból kifog derülni és miután az ügy a kir. törvényeszköz eleibe került, a méltatlanul sérelmezett és

* Törhány miatt mult számunkból kimaradt. Szerk.

hivatalos körében szabályszerűen eljár csendbiztos — urnak, hiszem a közigazgatás szerint is, teljes elégtételt fog szolgáltatni. *Barkás Gusztáv*, főcsembiztos.

Levelezés.

Rács-Almás, 1875. február 9.

T. szerk. ur! Folyó hó 7-én Adonyban, kerületünk szellemi és jogi központjában, Cserna Ferenc kir. járásbíró ur vonzerejű aegise alatt, a bucsuzó farsang tiszteletére zeneestély és ezzel egybekötve táncvigalom tartott, mely fényes bizonyosságot tett arról, hogy megyénk, a farsangi táncvígalmak rendezésében hírneves Fejérmegye, az országiszerte uralkodó politikai igazgatóság daczára sem veszít el illetén társadalmi gyönyörök s élvek iránti fogékonyságát — csak ne dedukáltassék kérem ebből, hogy adóképességét sem —, diadalmaskodó széles jó kedvével egyszersmind tanuskodván a költő szava mellett: „Vigadva sir a magyar.“ „Vor allem Minnedienst, dann erst Königsdienst.“

A multság, noha anyagi eredménye semmiféle humanus czállal sem volt egybekötve, fényesen sikerült, szép számmal sorakozván vidékünk intelligentiája és eliteja. Valóságos tánccongregatioja volt ez a kerületi szépek imponans, autonom testületének!

Tudósítói kötelességem vélem teljesítendőnek, midőn az egybegyűlt kapacitások — értem a szépség és báj koripeusai — közül néhány nevet említek, előzetesen abszolutióért esedezve, ha netán a szebb miatt a szép nevet feleli gyarló emberi memoriám. Bálanyai — sőt tán nem merész subjectiv ítéletem — bálkirálynői szerep Cserna Ferencné urhölgy, járásbíránk ifjú és szeretetreméltó nevének jutott osztályrészül, mellette excelláltak a grátiák, mondhatni geometriai progressiója: László Irma, Rehoffer Mari, Kővági Irma, Ritter Laura és Lenke, Weszeli Sarolta, Scheiber Katinka és Janka, dr. Rédeyné, Boros Juczi urhölgyek. Az urak közül: Cserna Ferenc kir. járásbíró, Tassy Béla közigazgatási szolgabíró, Lechner váli királyi járásbíró, László Antal váli köz. szolgabíró urak. Nem csekély érdeme volt a páratlan kedélyes és szépeink által sokáig nem feledhető mulatságnak, hogy más ily alkalomkor szembetűnő szereplő: „cultus disparitas“ ezuttal nem volt mérv- s irányadó mozzanat!

Braun Ignác.

Megyei és városi hírek.

— **Bőjti vásárunk** a lehető legsilányabb volt mindenre. — Mit nemcsak az általános pénzihiánynak, hanem egyuttal annak lehet tulajdonítani, hogy az idén februárius közepére esett, míg máskor mártius elején tartott meg, midőn a tavaszi időny a kűszöbön állván, a tavaszi szükséglet fedezésére az alkalmat jobban felhasználták; továbbá a vásárvasárnap beállott szibériai idő a valamire való forgalom kilátásait nagyban csökkentette. Alig valamire való mozgalmat feltűntető vásárunkban szarvasmarha kevés volt, úgy, hogy a kereslet jóval felülhaladta az eladásra hozott marhák mennyiségét és több venni szándékozó távozott a nélkül hogy szükségletét fedezhette volna. Ló — a körülményekhez képest — meglehetősen mennyiségben volt, a forgalom azonban nem volt kielégítő. Az egészségesnek magas ára volt, de a hibást épen nem vették. — Az állam részére 15 drb. ló vásároltatott. Termény épen semmi sem adatott el; a vidék nagyon kevés terményt szolgáltatott be városunkba; ép oly kis mennyiségben volt a helybeli. A rőfős-, díszárú-, ékszer-, pipere- és ruhakereskedőknek nagyon gyenge üzletük volt, de ez nem volt oly érezhető, mert a legtöbb kereskedő már régen megszokta a rossz üzletet. Kalaposok, kesztyűsök, szítások, kosárkötők, asztalosok, porcellánárusok, bognárok, bádogosok, kefekötők, kötelesek és szíjgyártóknál a forgalom feltűnő gyenge volt. A rossz vásárt az is bizonyítja, hogy a komédiások, panorámások, bukfenczművészek és a zsebmetszők egészen elmaradtak. Volt azonban 27 kos bolt, hová sokat ígérő falragaszokkal csalogatták a közönséget, mely azonban az egyszer nem hagyta magát lépve vezetni.

— **A helybeli „jótékony nőegylet“** bálbizottsága ezennel nyilvános köszönetet mond mindazon nemesen gondolkodó emberbarátoknak, kik önfeláldozásuk és szíves fáradozásukkal a febr. 8-iki táncvígalmom szép sikeréhez hozzájárultak. Köszönetet mond a t. színházi választmányának, mely a termet a jótékony czélra való tekintetből mérsékelt áron engedte át, s ezenkívül is mindent megtett, mi hatáskörében állt, az egylet érdekeinek előmozdítására; köszönetet mond tekintetes Töltényi Antal urnak, ki az egész színházteremnek egy rövid nap alatt való átalakítását, fűszerezését, a nézőtér berendezését lekötőlező készséggel elvállalni és a legtükéletesebben végrehajtatni sziveskedett; köszönetet tek. Havranek József városi kapitány urnak, ki a sorshuzást becses jelenlétével hitelesíté és annak kivitelét is vezérelé, valamint tekint. Aujedsky Adolf és Lukáts Gyula urnaknak, kik ennél közreműködtek, továbbá Diebálla Gizella és Gebhard Terka kisasszonyoknak, kik a nyerő számokat kihuzták. — Köszönetet mond Majláth János, Havranek Lajos, Havas József, Lukáts Gyula, Námesy Károly, Döczi András, Kiss Alajos, Deutsch Béla, Barátosi Jenő, Vajmár Ferencz, Felner Soma, Gődör Lajos urnaknak, kik a bálrendezőséget elvállalni s a legszebb

buzgalommal betölteni sziveskedtek; — tek. Diebálla György, Flögl Ede, Hahn testvér, Herczegh Ignác, Kreizler Sámuel, Schlesinger és társa, Szekerák és Hornyánszky urnaknak, kik a jegyeket elárusítani sziveskedtek; — Schnetzer Nándor urnak és Schnetzer Nándorné urhölgynek, kik az esti pénztár kezelését sziveskedtek ritka buzgalommal vezetni. Köszönetet mond a t. cz. Vörösmarty-körnek és a t. cz. kereskedelmi-csarnoknak, mely egyletek ritka előzékenységgel engedték meg díszes helyiségeiknek használatát a bál tartására; valamint nagys. Zlinszky Istvánné urhölgynek, ki a kisorsolandó tárgyakat házában tartani és rendezni kegyeskedett. Köszönetet mond végül mindazoknak, kik szíves részvétük és adakozásukkal a jövedelem emeléséhez bármilyen módon hozzájárultak. *Békefy Jánosné*, bálbizottmányi elnök.

— **Jutalomjáték.** Bényeiné Harmath Emma közkedveltségű színésznőnk jutalomjátéka szombaton leend, az általán kedvelt színésznőt reméljük közönségünk megérdemlett pártolással tünteti ki.

— **Külföldi hírek.** Kenessey Kálmán, volt fejérmegyei alispán, a földmívelés, ipar- és kereskedelmi ministerium osztálytanácsosának, — a mezőgazdasági ügyek emelése körül szerzett érdemei elismerésül ő felsége a király a harmadosztályú vaskorona-rendet díjmentesen adományozta.

— **A szerződötések** a jövő színidényre közelébb kezdetnek meg, a pályázat már egyik pesti színházeti lapban a „Szini Világban“ közzétetett. Mint értesültünk a helybeli tagok nagyrésze már nyilatkozatát s feltételeit benyújtá az intendaturának. A szerződötések rövid időn megfogognak történni, melynek befejeztével a jövő idényre szerződötött tagok névsorát közlendjük.

— **A helybeli reform.** egyházban közelébb tartá a dunamelléki reform. egyházmegye közgyűlését. Az egyházi elnök: Pap Gábor superintendens, a világi elnök Tisza K. lett volna, azonban országos gondok által elfoglalta leven, meg nem érkezhett. A gyűlésről jövőre részletesebben is megemlékezünk.

— **Adomány** a pesti nemzeti műcsarnok javára. Kégl György megyei nagybirtokos s megyei országgyűlési képviselő az országos képző művészeti társulat pártfogói sorába lépett 1000 frt. alapítványval Valóban e tett követésre méltó, a hazai művészetet ily nemes pártolása dicséretet érdemel.

— **A „Vörösmarty-kör“** ben tervezni szándékol estélyek úgy látszik a kezdetlegesség határait átlépték, a mennyiben már az ügy kiviteléhez többen erőlyesen hozzáálltak, s e végből ma délután a kör helyiségében 4 órák ülést fog tartatni. Az estélyek, mint halljuk, a „magyar király“ termeiben rendeztetének, mi ezen eszmének nem vagyunk barátai, mert mihelyt a kör helyiségeiből kivisszük őket, barátságos s magánkörü jellegüket elvesztik, s a helyett, hogy egyszerű, feszletes estélyek lennének, fényes táncestélyekké válnak, mi elbukásukat okozza. Maradjunk körünk szerény, de barátságos falai közt.

— **A színházi intendatura** szabálytalan eljárása ellen több rendbeli panaszokat hallottunk a közleobb tartatni szándékol „Ernani“ opera előadásának elmdása alkalmával. Ugyanis szombaton reggel az „Ernani“ előadását hirdették a színlapok, délfelé hire terjed, hogy a darab nem kerül színre, ezután a színlap megjelenik a „Három csőrű kacsaról“ a nélkül, hogy egy szót is tenne arról, mi történik az „Ernani“ előadásra váltott jegyekkel, mint halljuk csekély számú plakát kiadott, hogy a pénz a jegyek felmutatása mellett felvehető, de hol? mikor? s mennyi idő alatt? erről szó sem történt e plakáton. Ebből következett azután, hogy a közönség tájékozva nem levén és sokan csak késő este tudták meg a darabváltást, midőn másnap reggel a pénztárnál megjelentek pénzüik felvételért elutasítottak: „hogy tegnap kellett volna beváltani ma már késő, nem lehet!“ Az ily eljárás a közönséggel szembe nemcsak furcsa, de megrovandó s hasonló szembetűnő szabálytalan eljárás s figyelmenlenség elkövetéséről egyáltalán ovakodják az intendatura, mert ez a színháznyek mindenestire árt.

— **A művészet** iránt érdeklődő t. cz. közönségnek tudtára adatik, miszerint Fejérmegye és Székesfejérvár városa területén a jelesebb épületeket, egyházakat, kerteket, utcákat, regényes tájakat, romokat, népviseleteket, különféle népies, falusi s vadászati jeleneteket, állatportozatokat, továbbá különféle más ritka és érdekes tárgyakat lefényképezvén, az így nyert 174 drb. díszesen kiállított fénykép alulirotnak helyben, csatorna partján, a haladó párti izraeliták imolája mellett fényírdájában mindenkor betekinthető. Midőn ezek megsemlélésére a t. cz. közönséget tiszteletteljesen felkérem, van szerencsém egyszersmind közhírré tenni, miszerint azokra akár szóval, akár levélben megrendelések és pedig: 50 dbra 30 frtért, 25 dbra 15 frtért, 12 dbra 7 frt. 20 krért, 6 dbra 3 frt 60 krért, egyes példányokra 70 krért folyvást elfogadtatnak. A megrendelendő képek az összes létszámból tetszés szerint választhatók. Miután az összes képek díszes és tiszta kiállításra fő gondot fordítottam, a kijelölés nélküli megrendelés esetében is csak egész hibátlan, s így mindenki asztalát díszíthető képek fognak kiszolgáltatni. Ennek kapcsán bátor vagyok azon t. cz. előfizetőimhez, kiknek szabad választás végett a képek névsorát már elis juttattam, azon kérésemet megújítani, miszerint a kijelölést a képek mi hamarábbi elkészíthetése végett mjelebb megtenni kegyeskedjenek, mint-hogy későbbben a tavasziól kezdve a nagyobb meny-

nyiségű személyes levételek inkább igénybe vevén munkaerőmet, fennemlített képek kiszolgáltatása oly gyorsan, mint most, alig lehetne eszközölhető. Vállalatomat s 12 év óta létező fényírdámát a t. cz. közönség pártolói figyelmébe ajánlom. — Sz. Fejérvár, febr. 12. 1875. Tisztelettel *Pribék Antal*, fényképész.

— **„Ernani“** nem került színre szombaton, miután Szilágyiné hirtelen megbetegedett. Így tehát Kápolnay jutalomjátéka későbbre halasztott. — Ernani helyett a „Háromcsőrű kacsaról“ játszották. Nem hiába rebesgették tehát, hogy „Ernani“ból nem lesz egyéb mint csak kacsa.

— **Zsámbékról** értesítenek, hogy ott a tanügy virágzásnak indult, három osztályú néptanodában a törvénytiszta tantárgyak egész terjedelmökben tanítatnak. Az ismétlők oktatása és a tanoda látogatás a lehető legrendesebb. Ezt leginkább ügybuzgó kerületi esperes-plebános Huszár Károly urnak; továbbá szép készségű, a tanügy iránt legnagyobb érdeklődéssel viseltető segéd lelkész Rampsberger János urnak köszönhető, kik átérve hivatásuk fontosságát, nemcsak, hogy a vallástaniást egészen magukra vállalván, azt legfontosabban és a modern paedagogia kívánalmainak megfelelőleg egész odaadással is teljesítik, hanem a tanítóknak is, igazi szószólóik és pártfogóik. Megis látszik e derék lelkipásztorok fáradhatlan buzgalmanak édes sikere; a szülők meglegedett érdeklődéssel és bizalommal viseltetnek iskoláik és tanítóik iránt. Megmutatták ezt legközelebb, a midőn a tanítók eddigi gyarló fizetését erejükhez képest, daczára a rossz termésnek örömmel megjavították.

— **Halálozás.** Ravasz Ignác a gróf Zichy család több évtizeden át adonyi uradalmi tisztartója, ki alig pár éve helyeztetett nyugalomba, közelébb Adonyban elhunyt, élte 63. évében. Béke poraira!

— **Előértekezlet.** A helybeli kölcsönös segélyző egylet által f. hó 21-én tartandó közgyűlés előtt egy előértekezlet fog tartatni f. hó 19-én d. u. 5 órakor a „Fekete-sas“ szálloda nagytermében, mire az egyleti tagok figyelmeztetnek.

— **A színháznál** szombaton nagy lett a zavar, midőn hírül vették, hogy Szilágyiné hirtelen megbetegedett, minek folytán nem adhatták elő az „Ernani“, hanem a helyett szombaton a „Háromcsőrű kacsaról“, hétfőn pedig a „Ripacos Pista dolmányát“ játszották. Kápolnai jutalomjátéka későbbre halasztott.

— **Törvénytiszta hírek.** Kalocsa János 31 éves urhidai lakos 1873-ik év telén Ravaszdi János István és ifju Peczkó István társaságában Kuncz Mihály székesfejérvári lakos kárára tolvajlást követett el olykép, hogy Kalocsa János ezen károsultnak az urhidai szőlőhegyen levő pinczejébe tolvajkulcsal behatolván, onnét a másik két vádlott segélyével bort, pálinkát, kukoriczát és egyéb ingóságokat lopott. Azonkívül Kalocsa János ugyanezen időtájban szinte tolvajkulcs segélyével Grünshnek János és Neumann Sándor károsultak urhidai szőlőjébe behatolván, onnét ismét különféle ingóságokat lopott. Nevezett vádlott ugyancsak tolvajkulcsal több pinczékben is tett látogatást. A folyó hó 11-én tartott végtárgyaláskor Kalocsa János hat rendbeli zárt helyen elkövetett lopási bűntényben mondatott ki bűnösnek, miért is egy évi börtönrre ítéltetett. Ravaszdi János István és ifju Peczkó István pedig szinte a zárt helyről elkövetett lopás miatt egy-egy havi börtönrre ítéltettek. — Vádlottak az ítéletben megnyugodtak.

— **Ujencozás.** A sárkereszturi sorozó járásból városunkban megejett ujencozás eredménye a következő: A hadsereg javára kivettetett és besoroztatott összesen 175. A póttartaléki jutalék javára kivettetett 102; ennek fűdőzésre beosztott 89, maradt hátralék 13, felülvizsgálatra rendeltetett 3. Az ezen évi nyomozástól mind 3 korosztályból távol maradt 175. A honvédséghez nem lett besorozva egy sem. — A bodajki alsó sorozó járásból megtartott ujencozás eredménye következő: a hadsereg javára kivettetett s besoroztatott összesen 104. A póttartaléki jutalék javára kivettetett 38, beosztott 37, hátralék maradt 1, tehát a honvédséghez misem jutott, felülvizsgálatra küldetni rendeltetett 8, a három korosztályból távol maradtak száma csupán 43.

— **Körmönfont család.** Egy vidéki együgyű parasztember egy szürke lovat egy cigánynak 160 forintért eladván, ez egy urias kinézésű embert hit oda, ki mellette két gebére alkudván, s ki a megvett lovat átveendő lett volna; még az a lovakra alkudott, a cigány elvette a vidéki paraszttól a passust s a két gebéről szőlő passust kezébe nyomta, azután azon kijelentéssel, hogy a szürke lovat megpróbálja, ráült és vele elvágatott és nyom nélkül eltűnt, a két gebét ott hagyta a paraszt birtokában.

— **Ligeti Katalin k. a.** a pécsi színház tehetésges tagja jött városunkba vendégzereplésre s közleobb már fel is fog lépni s huzamos ideig körünkben marad. Szerepléséről annak idején bővebben írunk.

— **Elgázolás.** Vásárhétfőn este 6 óra tájban az „Arany-sas“ vendéglő előtt egy sebesen hajtó kocsi elgázolt egy éltet urat. Egy kis sérülésen és nagyobb ijedelmén kívül nem történt baja az elgázoltnak.

— **Meghiusult lopás.** Egy ügyes cigány suhancz egy lovat oldozott el a kocsai oldaláról, s midőn a biztos tulajdonának hitt lóval odébb akart állani, a ló gazdája a cigány szándékát észrevéve, a gaskópét nyakoncsipte s szándékát meghiusította.

— **Hamis aranyok.** Vásárvasárnap egy ismeretlen egyén egy vidéki embertől két ökröt vásárolt meg 250 forintot; fizetés alkalmával a vevő 200 frt. bankjegyet és 10 darab aranyat adott az eladónak, ki is megőrülve a fényes pénz daraboknak, de öröme nem sokáig tartott, mert midőn azokat ismerőseinek mutogatta, megmagyarázták neki, hogy hiszen azok nem aranyok, hanem csak tantuszok. A rászédett vevő azon fogadással tette el emlékének a kapott aranyos pénzeket, hogy máskor jobban megnézi, mit adnak kezébe. Csakhogy eső után késő a köpenyeg.

Legújabb megjelent

irodalmi nevezetességek, kaphatók Klökner P. könyvkereskedésében Székesfejervárott

- Budapesti szemle. Szerkeszti Gyulay Pál, 1875 ik évi I. füzet, ára 2 frt. — kr.
- Dárday Sándor. Kézikönyv a kir. közjegyzők számára, I. köt., ára 1 frt. 20 kr.
- Eötvös József beszédei, I. kötet, ára 3 frt. — kr.
- Ferenczy József. Szellem-tani eredmények, ára 1 frt. 50 kr.
- Gr. Gyulay Lajos naplótöredékeiből (1815—1834), ára 1 frt. 50 kr.
- Kléh Kálmán. A hannoveri rétöntözés ismertetése, ára 1 frt. — kr.
- Meisner E. Jelentése a bajorországi rét-művelés tanulmányozásáról, ára 2 frt. 25 kr.
- Szilágyi Sándor. Rajzok és tanulmányok, két kötet, ára 4 frt. — kr.
- Vasady-Balogh Lajos. Gyakorlati lelkészet, I. füzet, ára 1 frt. — kr.
- Verne Gyula. Apróbb műveiből beszédek és rajzok, ára 1 frt. 50 kr.
- Az 1874-ik évi országgyűlési törvények, 8 ad és zsebkiadásban, füzve és kötve ára — frt. — kr.
- Ókrós Bálint. Magyar közjegyzői törvény, I. füzet, ára az egész műnek 2 frt. 60 kr.
- Rupp. Zs. Magyar közjegyzői törvény, I. füzet, ára — frt. 80 kr.
- Currer Bell. A tanár regény, 2 kötetben, ára 1 frt. 80 kr.
- Vogt Carl. Physiologische Briefe für Gebildete aller Stände, a 3. kötet, ára 7 frt. 20 kr.
- Charles Darwin. Gesammelte Werke, I. heft, ára — frt. 72 kr.
- Landwirthschaft. Centralblatt 1875. I. heft, ára 1 frt. 20 kr.
- Landwirthschaft. Jahrbücher 1875. I. heft, ára 2 frt. 40 kr.

Az 1875-dik évre szóló mindennemű kézi, valamint minden szakbeli magyar, német zsebjegyzék, szaggató- és fal-naptárak nagy választékban kaphatók. A fenn sorolt legújabb megjelent kitérő munkákat, kívánatra megtekintésül is megküldöm.

Tisztelettel
Klökner Péter, könyvárus.

G a b o n a - á r
február 17-én.

Alsó-ausztriai mérő.	frt	kr	frt	kr	frt	kr
Tiszta buza	4	40	4	20	4	—
Kétszeres	3	70	3	60	3	50
Rozs	3	30	3	20	—	—
Árpa	2	40	2	30	2	20
Zab	2	—	1	95	1	90
Kukoriceza	2	40	2	30	2	20

Felolós szerkesztő: Hattyusfy Dezső.

Hirdetések.

Hölgyeknek nélkülözhetlen!
RAVISSANTE!
Főre mindenféle arcfestékek! Főre a rizsperal! Ezek elárulják magukat! Csak a mérőmentes, hivatalosan megvizsgált, tiszta és teljesen ártalmatlan RAVISSANTE DR. LEJOSSE-től Párizsban bír azon erővel az emberi bőrt minden sérüléstől megvédeni, a bőrből kiűlni a szűrszemet a örök ifjúságot biztosítani. Már az első kísérlet meg fog bártkit győzni arról, hogy minden dícséret fölösleges. Kapható nagyban és kicsinyben Budapesten Dr. LEJOSSE-Érseki-utca 15. szám 1. 19. Egy üvegtől ára 1 frt. 50 kr., vidéki rendelvények a legszigorúbb titoktartás mellett utánvétellel eszközölhetők.

Rósa L. E.

vegyészeti termények gyára Budapesten,
borkövet, borsavas, meszet, borseprőt folyékony és sajtolt (nedves és száraz állapotban) vesz.

KLÖKNER PÉTER, kiadó-tulajdonos.

Cannes, (Franciaország) 1875. jan. 6.

T. cz. Höhenberger urnak

Boroszlóban.

Az ön Tannin-Terpentinje nálam, azon két év óta, mely időtől kezdve egy már 12 éves, megrögzött eszuszos bántalmam ellen használtam, valóban csodát tett, úgy hogy kötelességemnek tartom önnek ez iránt teljes elismerésemet szávozni. Együttal kérem nekem abból postafordultával 2 palackkai küldeni stb. stb.

Hildebrandt bárónó

szül. Kostic grófnő, Prágából.

(Az eredetijét látta a szerkesztőség.)

Ezen Tannin-Terpentin kapható Sz.-Fejervárott, Diebálla György gyógyszer-tárában.

Árverési hirdetés.

A város kapitányság, mint iparhatóság által ezennel közli, miszerint

Weisz Bernát zálogkölcsön-üzletében

elhelyezett azon zálogtárgyak, melyeknek kiváltási határideje lejárt

f. évi február 24-én

d. e. 9 órakor

a kapitányi hivatal közbejöttével

nyilvános árverés

utján készpénzfizetés mellett az üzleti helyiségben el fognak adatni; miről a venni szándékozók, úgy az érdekeltek betevők oly figyelemmel kell értesítenek, hogy az árverés napjáig a tárgyak kiválthatók. Sz.-Fejervár, 1875. febr. 10.

Havranek József,

város kapitány.

A „székesfehérvári takarékpénztári részvényársulat“
1875-ik évi febr. hó 25-én délután 2 órakor
saját hivatalos helyiségében

rendes évi közgyűlést

tart, melyre a t. cz. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

T á r g y a k :

1. Igazgatósági jelentés, az 1874. évi üzlet forgalomról.
2. A lefolyt évi zárszámadások, illetőleg a mérleg megvizsgálására kiküldött bizottmányi jelentés feletti határozathozatal és a választmánynak jegyzőkönyvi-leg leendő felmentése.
3. A mérleg helybenhagyása és a tiszta jövedelem feletti intézkedés.
4. Indítványok tárgyalása.
5. Az 1875-ik évi számvizsgáló bizottság megválasztása.
6. 1 elnök, 2 igazgató, 28 tagból álló választmány és 6 póttag választása.

Figyelemzetnek a t. cz. részvényesek, hogy igazolványi jegyeiknek kivétele végett az alapszabályok 49. szakasza értelmében választott 3 tagu bizottság előtt a közgyűlést megelőző 3 utolsó napokban, vagyis február hó 22, 23 és 24-én a takarékpénztár hivatalos helyiségében délelőtti 10 órától 12 óráig jelentkezni, ugyszintén a részükre kiállított és a jelen közgyűlésre szóló meghatalmazványait ugyanezen bizottságnak bemutatni el ne mulasszák, mert valamint igazolványi jegy nélkül, úgy az említett bizottmány által meg nem vizsgált meghatalmazvány-nyal a közgyűlésen szavazás nem gyakoroltathatik.

Az elnökség.

Nyomat. Sz.-Fejervárott a „Vörösmarty“ könyvnyomdában, Számmer Kálmánál.

Hirdetmény.

Jeszenczei Jankovich Gyula ur záros vagyona-nak gondnoka Ghyczy Gyula ügyvéd ur ez állásáról az árvaszék elé 1875. januárius 20-án 313. sz. a. betejesztett kérvénye szerint lemondván s lemondá-sa az árvaszék által elfogadtatván; — zárgondnok választás feletti — Fejérmegye árvaszéke által

1875. évi mártius 22-ik napja délelőtti 10 órája

Székesfejervárott a megyeházbani 34-ik számú szobában tárgyalásra azzal tüzetik ki, miszerint a Jankovich Gyula ur záros vagyona-ra betáblázott hitelezők személyesen vagy szabályszerűleg kiállítandó meghatalmazással ellátott megbizottjaik által jelen-jenek meg, mivel a meg nem jelenők, a megjelentek által eszközölt választáshoz csatlakozandóknak fognak tekintetni.

Fejérmegye árvaszékeinek 1875. évi január hó 28-ik napján tartott üléséből.

Rozgonyi György,
árvaszéki elnök.

Dr. Fáykiss

Szepesi kárpát-növény-kivonata.

Egy üveg használati utasítással 75 kr.

Szepesi kárpát-növény-czukorkák.

Egy skatulya használati utasítással 35 kr.

Szepesi kárpát-növény-thea.

Csomag használati utasítással 25 kr.

Mell- és tüdő-betegeknek!

Polgári és katonai orvosok által a legjobb sikerrel használtattak és ajánlottak: köhögés, huru, rekedtség, köh-hurut (szamárhurut), nátha-láz (influenza), szűkmellűség, lélekzati bajok, oldalszurás, kifejtett torok-gyulladás, tüdő gyulladás s egyéb kimerítő és gyen-gítő betegesetekben.

E gyógyszernek valódi minőségben kaphatók ma-gánál a készítőnél Fáykiss József gyógyszerésznél, (Temesvárott, Jozsefváros), továbbá: Székesfejervárott Diebálla Gy. gyógyszerész. — Pesten: Török József gyógyszerész. — Thallmayer és társa. — Kochmeister Frigyes uraknál.

A valódi Wilhelm-féle vértisztító theája

az egyetlen biztos hatásos vértisztítószer, s Európa legtekintélyesebb orvosai által, mint leghatalóbb szer ismertetett el.

E thea meggyógyítja az egész megromlott szervezetet, mint semmi más szer elválasztja a beürzésben leülepedett beteg-ség esiráját, s hatása bizonyos.

Alaposan gyógyítja a köszvényt, sebek és nyilt sebeket, ugyszint minden bőrküütséket, kútegeket az arcból, szeplőt stb. Különös jó eredményyel működik a thea szorulás, máj- és vesebántalmaknál, sárgaság, ideg- és izombajoknál, ugyszinte gyomorégés, aisteti bántalmak, pollutio és tehetetlenség ellenében.

Fájdalmaknál u. m. görvéllyör, orrdaganat stb. szinte a leghatályosabb s legjobb hatályu gyógyszer.

Számtalan bizonyítványok, elismerő- és dícsőrelevelek mind megannyi bizonyítékai e kitérő szer jószágának. — Ennek bebizo-nyításául szolgáljon e néhány alábbi bizonyítvány:

T. Wilhelm Fer. gyógyszerész urnak Neunkirchenben.
Wocheiner-Festritz, oct. 1. 1872.

T. uram! Ismét kérek néhány csomagot az ön híres és oly jó hatással bíró „vértisztító theájából“, melynek kétszeri használata után magam tökéletesen helyrehoztam. A theát kérem utánvét mel-lett küldeni.

Tisztelettel
Jerala János,
káplán.

T. Wilhelm Fer. gyógyszerész urnak Neunkirchenben.

Ismertem volna előbb az ön „vértisztító theáját“, bizony sok hosszú szenvedéstől lettem volna megóva és sok forintos darab maradt volna zsebemben, melyeket meggyógyításomra hiába elfecsé-reltem, míg az ön megfizethetlen theájára akadtam:

Kérem számomra abból 12 csomagot küldeni.

Tschuka, oct. 2. 1872.

Alázatos szolgálja
Dilzi József.

Csalás- és hamisítástól mindenki óvatik!

A valódi Wilhelm-féle vértisztító thea egyedül valódiilag kapható: Neunkirchenben és minden lapokban jelzett gyógyszer-tárakban. — Egy csomag 8 adagot tartalmaz, s többféle nyelven írt használati utasítással együtt ára egy eszmagnak 1 frt. Csomagolás és bélyeg külön 10 kr.

A vevő közönség kényelme tekintetéből a valódi theát kaphatni: Székesfejervárott Diebálla György gyógyszerésznél és Pinkás Zs. (előbb Légnán-féle) fűszerkereskedésben.